

เดือนกุมภาพันธ์
 วันที่ 14 – 27 พฤษภาคม 2568

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อนและมีฝนตกบางพื้นที่	1. พริก	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคใบหงิกเหลืองพริก (เชื้อไวรัส Pepper yellow leaf curl virus: PeYLCV)	พบอาการใบหงิกเหลืองหรือขาวซีด ใบโค้งงอ หงิกย่น บิดเบี้ยว ยอดเป็นกระจุก อาจพบอาการเส้นใบย่อยมีสีเหลืองและกลายเป็นร่างแหบริเวณเนื้อใบร่วมด้วย ต้นแคระแกร็น ผลพริกต่าง บิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กลดลง	1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. ไม่นำเมล็ดพริกจากต้นที่เป็นโรค มาเพาะขยายพันธุ์ 3. ควรเพาะกล้าพริกในมุ้งกันแมลง และคัดเลือกกล้าพริกที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก 4. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะเม็ง หงูยาง และกระทกรก 5. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบพริกที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที 6. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าแมลงหว่านยาสูบซึ่งเป็นพาหะนำโรค เช่น สารสไปรมิซิเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					พืชมักราดน้ำ 50% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟนซิน 40% SC อัตรา 40 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีพริมาพริค 20% SP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริค 10% SL อัตรา 40 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 7. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ มะเขือต่าง ๆ ยาสูบ แตงกวา พักทอง บวบเหลี่ยม และ มะระจีน เป็นต้น ใกล้แปลงปลูกพริก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น ที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค
			2. โรคใบด่างจุดวงแหวนเนื้อเยื่อตาย (เชื้อไวรัส Tomato necrotic ringspot virus)	พบอาการใบด่างสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อน เกิดอาการจุดวงแหวนบนเนื้อใบ และยังพบอาการแผลเนื้อเยื่อตายสีน้ำตาลทั้งบนผลพริกใบ และกิ่งก้าน ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. ไม่นำเมล็ดพริกจากต้นที่เป็นโรค มาเพาะขยายพันธุ์ 3. ควรเพาะกล้าพริกในถุงกันแมลง และคัดเลือกกล้าพริกที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก 4. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะเม็ง หยู่ยาง และกระทกรก 5. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบพริกที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายหรือฝังดินนอกแปลงทันที 6. เชื้อไวรัสสาเหตุโรครูปพืช ยังไม่สามารถป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าเชื้อไฟฟริก ซึ่งเป็นพาหะนำโรคนี เช่น สาร สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเมซีเฟน 24% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ไพเมโพร 10% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโปรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					7. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรคได้แก่ มะเขือต่าง ๆ ยาสูบ แตงกวา ฟักทอง บวบเหลี่ยม และ มะระจีน เป็นต้น ให้ได้แปลงปลูกพริก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น ที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค
			3. โรคใบด่างสีดพริก (เชื้อไวรัส <i>Capsicum chlorosis virus</i>)	พบอาการจุดด่างเป็นรูปวงแหวนบนเนื้อใบ และบนผลพริก ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	การป้องกันกำจัดโรค เหมือนโรคใบด่างจุดวงแหวนเนื้อเยื่อตาย
			4. เพลี้ยไฟพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยง จากยอด ใบอ่อน ดอก และดอก ทำให้ใบ หรือ ยอดอ่อนหงิก ขอบใบหงิกหรือม้วนขึ้นด้านบน ถ้าเข้าทำลายระยะพริกออกดอก จะทำให้ดอกพริกร่วงไม่ติดผล การทำลายในระยะผล จะทำให้รูปทรงของผลบิดงอ ถ้าการระบาดรุนแรงพืชจะชะงักการเจริญเติบโต หรือแห้งตายในที่สุด มักพบระบาดมากในช่วงอากาศแห้งแล้ง	1. สุ่มสำรวจพริก 100 ยอดต่อไร่ ทุกสัปดาห์ โดยเคาะลงบนแผ่นพลาสติกสีดำ และทำการป้องกันกำจัดเมื่อพบเพลี้ยไฟพริกเฉลี่ยมากกว่า 5 ตัวต่อยอด ในต้นควรเพิ่มความชื้นโดยการให้น้ำ อย่างบ่อยให้พืชขาดน้ำ เพราะจะทำให้พืชอ่อนแอ และเพลี้ยไฟพริกจะระบาดอย่างรวดเร็ว 2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น สไปนีโทแรม 12% SC

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไฮดรอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปรมิซิเฟน 24% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนฟอส 10% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
					**** ขณะพ่นสารควรปรับหัวฉีดให้เป็นฝอยที่สุด และพ่นให้ทั่วตามส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เพลี้ยไฟพริกอาศัยอยู่ กรณีระบาดรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสภาพอากาศแห้งแล้ง ควรใช้ยู่ยทางใบ เพื่อช่วยให้ต้นพริกฟื้นตัวจากการใบหงิกได้ดีและเร็วยิ่งขึ้น
			5. แผลงหัวข้าวยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากไวรัส ทำให้ใบพริกหงิก ซีดต่าง หรือใบหงิกเหลือง	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น สไปรมิซิเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพเมโทรีซิน 50% WG อัตรา 10

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ยอดไม้เจริญ และต้นพริกไม่สมบูรณ์ ผลพริกที่ได้ไม่มีคุณภาพ	กัมถ์น้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเพน 40% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ อะซีทามิพริด 20% SP อัตรา 20 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว โดยเฉพาะใบล่าง เมื่อพบการระบาด
	2. กุหลาบ	ออกดอก	เพลี้ยไฟพริก	ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยจะใช้ปากเจาะเยียดูดกิน น้ำเลี้ยงจากบริเวณยอดอ่อน ทำให้ยอดอ่อนมีลักษณะหงิกงอ มีรอยสีน้ำตาลดำ เหี่ยวแห้ง ถ้าทำลายส่วนดอกจะทำให้ดอกแคระแกร็น หรือทำให้กลีบดอกมีสีน้ำตาลไหม้ไม่ได้คุณภาพ ตามความต้องการของตลาด	พ่นสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกัน กำจัดเพลี้ยไฟพริกในแปลงกุหลาบ หรือ พืชอาหารรอบ ๆ แปลง เมื่อพบการระบาด เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 10 - 20 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไฮเอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟินาเพอร์ 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร
	3. มะพร้าว น้ำหอม	เริ่มออกดอก (ก่อน จำนวน) - ติดผล (หลังจำนวน)	1. ผลกระทบจาก ภัยแล้ง	อากาศใบย่อยเหี่ยว ทางใบเล็ง ใบแห้งหักพับลง ดอกร่วง ผลเหี่ยว ผลร่วง ผลแตก หลังช่อดอกบานจะมีผลต่อการติดผล และการหลุดร่วงของผล ผลไม่สมบูรณ์ ได้ผล	1. ควรมี แหล่งน้ำ 10 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ปลูกมะพร้าว เพื่อให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และควรให้น้ำในช่วงเช้า 2. ใช้มินิสปริงเกลอร์ ให้น้ำในทรงพุ่ม เพื่อเพิ่ม

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ขนาดเล็ก มีเนื้องอก และน้ำน้อยกว่า ผลสีม่วง การติดผลลดลง ชะงักการเจริญเติบโต	ความชื้นสัมพัทธ์ ภายในแปลงมะพร้าวไม่ครว ต่ำกว่า 70 เปอร์เซนต์ ช่วยป้องกันและแก้ไข ปัญหาเกิดความเครียดจากการขาดน้ำและ อุณหภูมิสูงจากสภาพอากาศของมะพร้าวได้ 3. ใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ บำรุงต้นใน ปริมาณน้อยแต่บ่อยครั้ง สม่ำเสมอ เพื่อให้จีน สมบูรณ์ และมีดอกตัวเมียที่สมบูรณ์ จะติดผล มากขึ้น ช่วยให้การขยายขนาดผลเป็นไป ตามปกติ 4. ตัดทางใบ เพื่อลดการคายน้ำและสงวนธาตุ อาหารในช่วงแล้ง ตัดทางใบแก่แห้งลักษณะ ใบย่อยเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ทางใบลู่ลง หรือ ห้อยขนานลำต้นใบย่อยเปลี่ยนเป็นสีเหลืองถึง เหลืองอมน้ำตาลไม่รองรับทะลายนมะพร้าว 5. การคลุมดิน ใช้วัสดุคลุมดิน เช่น ทางมะพร้าว หญ้าแห้ง หรือการปลูกพืชคลุม ดินเพื่อรักษาความชื้นในดิน และหากปลูกพืช คลุมดินตระกูลถั่วจะช่วยให้เพิ่มธาตุไนโตรเจนได้ อีกด้วย เอกสารอ้างอิง : การเพิ่มประสิทธิภาพการ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ผลิตมะพร้าว น้ำหอม https://www.doe.go.th/hort/?p=66899
		ติดผล - เก็บเกี่ยว	2. ไรสีขามะพร้าว	เข้าทำลายอยู่ภายในช่วงผล ตั้งแต่มะพร้าวเล็ก เมื่อแกะขั้วผลออก ด้านในของขั้วผลจะมีสีน้ำตาล ภายนอกผลจะพบแผลเล็ก ๆ สีน้ำตาลแดง ส่วนปลายแผลเรียบแหลม และจะปรากฏด้านในโคนหนึ่งของผล โดยแผลจะไม่เกิดรอบผลมะพร้าว เมื่อผลมีขนาดโตขึ้นจะเห็นแผลได้ชัดเจน ในหนึ่งทะลายจะพบอาการเข้าทำลายของไรเพียงไม่กี่ผล หากไม่ป้องกัน กำจัดจะทำให้ผลมะพร้าวในฤดูถัดไปมีขนาดเล็กลงอย่างเห็นได้ชัด ผลเล็กกลับ จนไม่ได้ผลผลิต หากเข้าทำลายรุนแรงผลมะพร้าวจะเสียหายและร่วงหล่น	ไม่สามารถพ่นสารฆ่าไรอย่างเดียวแล้วจะกำจัดไรได้อย่างสิ้นซาก เนื่องจากสารฆ่าไรเป็นสารประเภทยาคั่วตายเท่านั้น ไรจะเข้าทำลายอยู่ภายในช่วงผลมะพร้าว ทำให้การฉีดสารไม่สามารถโดนตัวไรได้ ดังนั้นจึงต้องตัดทำลายจั่นช่อดอก และช่อผลของมะพร้าวทั้งหมดจนกว่าจะไม่พบอาการลุกลาม โดยวิธีการกำจัดไรหลังจากตัดช่อดอก และช่อผลมีหลายวิธี ดังนี้ 1. นำไปฝังกลบโดยให้หมั่นดินลึกประมาณ 50 เซนติเมตร 2. ถ่วงน้ำ โดยต้องกดให้จมน้ำทั้งหมด 3. ใส่ถุงพลาสติกดำตากแดดไว้อย่างน้อย 1 สัปดาห์ 4. เผาทำลายจั่นช่อดอกและช่อผลทั้งหมด พ่นสารฆ่าไรอย่างน้อย 4 ครั้ง ห่างกัน 1 สัปดาห์ หลังตัดจั่นช่อดอกและช่อผลทุกครั้งจนกว่าจะไม่พบอาการเข้าทำลาย

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หากยังพบอาการลุกลามให้เปลี่ยนชนิดสารฆ่าไรตามกลุ่มสารออกฤทธิ์ เช่น ไพราฟาร์โกด์ 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะมิพราซ 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ กำมะถันผง 80% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพริดาเบน 20% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่มงานวิจัยไร่และแมงมุม, สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช)
	4. ทุเรียน	ติดผล - เก็บเกี่ยว	ผลกระทบจากภัยแล้ง	อาการใบเหลือง ใบแห้ง ใบไหม้ ใบร่วง ยอดเหี่ยวกิ่งแห้ง เหี่ยวเฉา เปลือกต้นแห้ง และลำต้นไหม้อาการดอกร่วง ผลเหี่ยว ผลร่วง ผลแตกชะงักการเจริญเติบโต	1. เพิ่มความชื้นในทรงพุ่มโดยการให้น้ำปริมาณอย่างน้อย 200 ลิตรต่อต้นต่อวัน ด้วยการพ่นน้ำหรือ ติดสปริงเกอร์บนต้นทุเรียน ในช่วงที่เหมาะสม คือ ในช่วงเช้า เวลา 6.00 – 8.00 น. หรือ ช่วงเย็นเวลา 15.00 – 17.00 น. และเพิ่มเวลาการให้น้ำมากกว่าช่วงเวลาปกติ เพื่อเป็นการระบายความร้อน ลดอุณหภูมิของอากาศ และเพิ่มความชื้นให้กับต้นทุเรียน 2. รักษาความชื้นในดิน โดยการคลุมดินด้วยเศษหญ้าหรือวัสดุคลุมโคนต้นทุเรียน 3. ลดการให้ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง ในช่วงติดผล

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					เพราะจะกระตุ้นให้พืชแตกใบอ่อนส่งผลให้มีการใช้น้ำมากขึ้น 4. ไร่ผลต่อต้นในปริมาณที่เหมาะสม หากน้ำไม่เพียงพอแต่มีการติดผลมากต้องตัดผลทิ้งบางส่วน เพื่อให้ต้นอยู่รอด รวมทั้งตัดแต่งใบภายในทรงพุ่มออกเพื่อลดการคายน้ำ 5. พ่นด้วยสารเพื่อลดความรุนแรงจากอากาศร้อนและแสง เช่น พ่นสารเคโอลิน (kaolin) หรือ ดินขาวเคโอลิน อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร
5. ะโวคาโด		ติดดอก - ผลอ่อน	โรคจุดดำ หรือ โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)	อาการที่ใบ พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้ม หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใบจะแห้ง และร่วง อาการที่ก้านใบ กิ่ง และก้านช่อดอก พบแผลจุดหรือขีดสีม่วง ถ้าอาการรุนแรงแผลจะขยายลุกลาม ทำให้ก้านใบและกิ่งแห้ง หากเกิดที่ก้านช่อดอกจะทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อนติดผล อาการที่ผล ผลอ่อนพบจุดแผลสีน้ำตาลถึงดำ หากอาการรุนแรงผลจะหลุดร่วงก่อนกำหนด	1. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นเพื่อลดความชื้นสะสม 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 3. หากพบเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซิสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80%

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				อาการบนผลแก่ มักพบในระยะใกล้เก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว พบแผลจุดสีน้ำตาลถึงดำ รูปร่างกลม ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผล ยุบตัวในเนื้อผล ทำให้ผลเน่า บางครั้งพบ เมือกสีส้มซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรครีบบริเวณแผล	WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน 4. หลังจากเก็บผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรครีบแห้ง และซั้วผลที่ติดอยู่บนต้น นำไปทำลาย นอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
6. งาม		งาเริ่มออกจนถึงอายุ 30 วัน	หนอนห่อใบงา	หนอนห่อใบงาเริ่มเข้าทำลายตั้งแต่งอกจนถึงผิวดิน หนอนจะเข้าทำลายโดยการชักใยดึงใบงามห่อตัวไว้แล้วกัดกินใบ ถ้าหนอนเข้าทำลายตั้งแต่ต้นอ่อน ต้นงาจะตาย ทำให้ต้องปลูกซ่อมใหม่ เมื่องาโตขึ้นหนอนจะเข้าทำลายตายอด ดอก ใบ และฝัก ทำให้สูญเสียผลผลิต 27 - 40 เปอร์เซ็นต์	1. ใช้กับดักแสงไฟ ดักตัวเต็มวัย คือผีเสื้อกลางคืนไม่ให้มาวางไข่ 2. พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซฟลูทริน 10% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบหนอนมากกว่า 2 ตัวต่อแถวยาว 1 เมตร หรือ พ่น 3 ครั้ง เมื่ออายุ 5, 20 และ 40 วัน
7. ถั่วลิสง		ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคใบจุดสีดำ (เชื้อรา <i>Cercosporidium personatum</i>)	ในระยะแรกใบงาใบที่อยู่ด้านล่างพบแผลจุดสีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม รูปร่างค่อนข้างกลม ขนาดไม่แน่นอน ขอบแผลอาจมีวงสีเหลืองล้อมรอบ หากอาการรุนแรงแผลจะขยายขนาดมากขึ้น	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เบโนมิล 50% WP อัตรา 15 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ใบเหลือง ขอบใบบิดเบี้ยว ใบไหม้เป็นสีน้ำตาลดำ และร่วงก่อนกำหนด โรคจะลุกลามขึ้นสู่ใบด้านบน บางครั้งอาจพบอาการของโรคบนหูใบ ก้าน ลำต้น และซังฝัก	อัตรา 20 – 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 – 10 วัน 2. หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรทำลายซากถั่วลิสง โดยการไถกลบให้ลึก เพื่อตัดวงจรของเชื้อสาเหตุโรค 3. ในแปลงที่พบการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น
			2. โรคใบจุดสีน้ำตาล (เชื้อรา <i>Cercospora arachidicola</i>)	ในระยะแรกบนใบที่อยู่ด้านล่างพบแผลจุดสีน้ำตาล ขอบแผลอาจมีวงสีเหลืองล้อมรอบ หากโรครุนแรง อาจพบอาการของโรคบนหูใบ ก้าน ลำต้น และซังฝัก ทำให้ใบร่วงก่อนกำหนด โรคจะลุกลามขึ้นสู่ใบด้านบน	การป้องกันกำจัดโรค เหมือนโรคใบจุดสีดำ
			3. โรคราสนิม (เชื้อรา <i>Puccinia arachidis</i>)	มักเกิดกับใบแก่ด้านล่างของลำต้นก่อนแล้วลามขึ้นด้านบน อาการเริ่มแรกเป็นแผลจุดสีเหลืองซีด ต่อมาตรงกลางแผลเป็นตุ่มนูนสีน้ำตาลเข้ม รอบแผลมีสีเหลือง ตุ่มนูนจะขยายใหญ่แล้วปริแตกออก เห็นเป็นผงสีน้ำตาลเข้มคล้ายสีสนิม เมื่ออาการรุนแรงจะพบแผลกระจายทั่วทั้งใบ ทำให้ใบเหลืองและหลุดร่วง	1. ปลูกพันธุ์ต้านทานต่อโรค เช่น พันธุ์ กาสินธุ์ 2 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คลอโรไทลิล 75% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแมนโคเซบ 80% WP อัตรา 30 – 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 – 10 วัน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					3. หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรทำลายซากถั่วลิสง โดยการไถกลบให้ลึก เพื่อตัดวงจรของเชื้อสาเหตุโรค 4. ในแปลงที่พบการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น
	8. ข้าวโพด	เริ่มปลูก - อายุประมาณ 30 วัน	1. โรคคราบน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Peronosclerospora sorghi</i>)	โรคเกิดได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก โดยพบจุดเล็ก ๆ สีเขียวฉ่ำน้ำบนใบอ่อน ต่อมาใบข้าวโพดมีสีเหลืองซีดโดยเฉพาะบริเวณยอด หรือใบลายเป็นทางสีเขียวอ่อนสลับเขียวแก่ ในเวลาเช้าที่มีอากาศค่อนข้างเย็นและความชื้นสูง มักพบส่วนของเชื้อรา ลักษณะเป็นผงสีขาวจำนวนมากด้านใต้ใบ บางครั้งพบยอดข้าวโพดแตกเป็นพุ่มต้นแคระแกร็น ข้อนี้ไม่มีฝัก หรือมีฝักขนาดเล็ก ก้านฝักมีความยาวมาก หรือมีจำนวนฝักมากกว่าปกติ แต่จะไม่สมบูรณ์ เช่น มีเมล็ดจำนวนน้อย หรือไม่มีเมล็ดเลย **** ข้าวโพดในระยะเริ่มปลูกถึงอายุประมาณ 30 วัน จะอ่อนแอต่อโรคนี้นมาก	1. ควรใช้พันธุ์ต้านทาน และคลุมเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 7 - 10 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ เมทาแลกซิล-เอ็ม 35% ES อัตรา 3.5 มิลลิตรต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม 2. ในแหล่งที่เคยมีการระบาดของโรคหาพบว่าสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการเกิดโรค คือ อุณหภูมิต่ำและความชื้นสูง เมื่อข้าวโพดอายุ 5 - 7 วัน ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 40 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร ทุก 7 วัน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					จำนวน 3 - 4 ครั้ง 3. ยอดต้นที่แสดงอาการของโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 4. พื้นที่ที่มีการระบาดของโรคควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน **** เชื้อสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มออก ซึ่งการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช หลังจากข้าวโพด อายุ 20 วันขึ้นไป จะไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคนี้ได้
		ทุกระยะการเจริญเติบโต	2. โรคใบไหม้แผลใหญ่ (เชื้อรา <i>Exserohilum turcicum</i>)	โรคเกิดได้ทุกส่วนของลำต้นข้าวโพด โดยเฉพาะบนใบ นอกจากนั้นจะพบที่กาบใบ ลำต้น และฝัก โดยเกิดเป็นแผลมีขนาดใหญ่สีเทา หรือสีน้ำตาลแผลมีลักษณะยาวตามใบทั่วทั้งระยะวัยคล้ำยรูปกระสวย แผลมีขนาดระหว่าง 2.5-20 เซนติเมตร แผลที่เกิดขึ้นในใบ อาจเกิดเดี่ยว ๆ หรือหลายแผลซ้อนรวมกันขยายเป็นขนาดใหญ่ ถ้าแผลขยายรวมกันมาก ๆ จะทำให้ใบแห้งตายได้ ในสภาพไร่พบที่ส่วนล่างของข้าวโพดก่อนแล้วอาการจะพัฒนาไปส่วนบนของต้นข้าวโพด	1. ควรใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. ไม่ปลูกข้าวโพดหนาแน่น เพื่อให้มีการระบายอากาศดี 3. ไม่ควรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณสูงเกินไป 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โพรคลอราซ 45% EW อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดฟิโนโคนาโซล + อะซอกซีสโตรบิน 12.5% + 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				เมื่อมีความชื้นสูงจะพบสปอร์สีดำบนแผลโรคนี้นี้พบได้ตลอดฤดูเพาะปลูก ในพันธุ์อ่อนแออาการของโรคจะรุนแรงทำให้ผลผลิตลดลง	25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพราโคลสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค 5. ทำลายเศษซากพืชที่เป็นโรค เนื่องจากเชื้อราสาเหตุโรคสามารถอยู่บนเศษซากพืชข้ามฤดูได้ 6. พื้นที่ที่มีการระบาดของโรคควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุปผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : สวส, ศส.ศรีสะเกษ, ศวพ.ราชบุรี, ศวส. ชุมพร, สวพ.6 และ ศวส.เพชรบูรณ์)

: สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก : กลุ่มวิชาการ ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี

: กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช และสถาบันวิจัยพืชสวน